

**Gemeente
Amsterdam**

**Verwerkersovereenkomst
gemeente Amsterdam**

Voor u ligt de standaard voor een verwerkersovereenkomst van de gemeente Amsterdam.

De gemeente Amsterdam heeft de standaard voor een verwerkersovereenkomst "Standaard Verwerkersovereenkomst Gemeenten, versie 11-11-2019/ versie 2.1" van de VNG overgenomen en hanteert een addendum met aanvullende bepalingen voor de situatie dat er geen hoofdovereenkomst is gesloten waarin de in de aanvullende bepalingen van het addendum genoemde onderwerpen zijn geregeld.

Verwerkersovereenkomst Energieadviezen en procesbegeleiding

Gemeente Amsterdam, Directie Ruimte en Duurzaamheid, gevestigd te Amsterdam aan Weesperplein 8, in deze vertegenwoordigd door Josja van der Veer, Directeur Ruimte en Duurzaamheid;

en

<...> gevestigd te <...>, <...> verder te noemen Verwerker, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <...>, <...>.

hierna afzonderlijk te noemen "Partij", of gezamenlijk "Partijen"

Overwogen het volgende:

- a) Partijen hebben op <datum> de <titel hoofdovereenkomst>, hierna Hoofdovereenkomst, afgesloten, op grond waarvan Verwerker de volgende dienst(en) levert aan de Verwerkingsverantwoordelijke: energieadviezen en procesbegeleiding;
- b) Verwerker verwerkt voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst Persoonsgegevens voor Verwerkingsverantwoordelijke;
- c) Op de verwerking van Persoonsgegevens door Verwerker zijn de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG (UAVG) van toepassing;
- d) Partijen willen in aanvulling op de AVG en de UAVG de volgende afspraken over de verwerking van Persoonsgegevens vastleggen in deze verwerkersovereenkomst (hierna: de Verwerkersovereenkomst);

Artikel 1 Definities

- 1.1 Begrippen uit de AVG en de UAVG die in deze Verwerkersovereenkomst worden gebruikt, hebben dezelfde betekenis.
- 1.2 Bijlagen: aanhangsels bij deze Verwerkersovereenkomst, die onlosmakelijk deel uitmaken van deze Verwerkersovereenkomst.

Artikel 2 Ingangsdatum en duur

- 2.1 Deze Verwerkersovereenkomst gaat in op het moment dat de Hoofdovereenkomst tot stand is gekomen, tenzij Partijen anders overeenkomen.
- 2.2 Deze Verwerkersovereenkomst eindigt op het moment dat Verwerker de verwerking van Persoonsgegevens op grond van de Hoofdovereenkomst heeft beëindigd en de afspraken over het teruggeven en/of wissen van Persoonsgegevens zijn nagekomen.

Artikel 3 Onderwerp van deze Verwerkersovereenkomst

- 3.1 Verwerker verwerkt de door of via Verwerkingsverantwoordelijke ter beschikking gestelde Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst en uitsluitend overeenkomstig schriftelijke instructies van Verwerkingsverantwoordelijke, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke wettelijke bepaling hem tot verwerking verplicht. In dat geval zal Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke, voorafgaand aan de verwerking, daarvan zonder onredelijke vertraging in kennis stellen, tenzij die wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt.
- 3.2 De door Verwerker uit te voeren verwerkingen staan beschreven in tabel 1 van Bijlage 1.

Artikel 4 Inhoudelijke afspraken

4.1 Beveiligingsmaatregelen

Verwerker zorgt voor passende technische en organisatorische maatregelen om de Persoonsgegevens goed te beveiligen, zoals bedoeld in artikel 32 AVG. De wijze waarop Verwerker de passende technische en organisatorische maatregelen aantoont, staat in Bijlage 2.

4.2 Audits

Verwerker verleent alle benodigde medewerking aan audits uitgevoerd door een gecertificeerde auditor over de nakoming van de afspraken binnen deze Verwerkersovereenkomst en Bijlagen, tenzij Verwerker door middel van een geldige certificering, die periodiek door een geaccrediteerde instelling wordt getoetst, heeft aangetoond dat Verwerker de gemaakte afspraken nakomt. De kosten van deze audit worden gedragen door Verwerkingsverantwoordelijke (zowel eigen kosten als kosten van Verwerker), tenzij de auditor één of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van Verwerker constateert die ten nadele zijn van Verwerkingsverantwoordelijke.

4.3 Verwerking buiten de EER

Verwerker mag Persoonsgegevens buiten de Europese Economische Ruimte (laten) verwerken wanneer is voldaan aan de voorwaarden van artikel 45 en 46 AVG. Wanneer er sprake is van een verwerking buiten de EER, dan stelt Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke daarvan vooraf op de hoogte.

4.4 Geheimhouding

Personen die werken voor (sub)Verwerker en (sub)Verwerker zelf, moeten Persoonsgegevens waarmee zij werken geheimhouden. De personen die werken voor Verwerker en subverwerkers hebben daarom een geheimhoudingsverklaring getekend, of zich op een andere manier schriftelijk gebonden aan de geheimhouding.

4.5 Subverwerkers

De ten tijde van het afsluiten van deze Verwerkersovereenkomst bekende subverwerkers vermeldt Verwerker in tabel 3 van Bijlage 1. Verwerkingsverantwoordelijke verleent hierbij algemene toestemming voor de inschakeling van subverwerkers. Verwerker houdt na de start van de werkzaamheden Verwerkingsverantwoordelijke op de hoogte van de beoogde inschakeling van nieuwe subverwerkers. Bij de inschakeling van subverwerkers blijven de artikelen 28.2 en 28.4 AVG onverkort van kracht.

4.6 Rechten van betrokkenen

Als een betrokkene een beroep doet op zijn rechten zoals genoemd in artikel 12 t/m 22 AVG, helpt Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke om daarop binnen de wettelijke termijnen een beslissing te nemen.

4.7 Gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging

Op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke werkt Verwerker altijd mee aan een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) en een voorafgaande raadpleging als bedoeld in artikel 35 en 36 AVG.

Artikel 5 Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

5.1 Verwerker zal Verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging, maar uiterlijk binnen 24 uur, informeren na vaststelling van een (vermoedelijke) Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. Verwerker vermeldt hierbij voor zover bekend de vermeende oorzaak van de (vermoedelijke) Inbreuk, de categorie persoonsgegevens, de categorie betrokkenen en het aantal betrokkenen.

5.2 In geval van een Inbreuk neemt Verwerker zonder onredelijke vertraging alle maatregelen om de Inbreuk te herstellen, de gevolgen daarvan te beperken en verdere Inbreuken te voorkomen.

5.3 Verwerker heeft een gedetailleerd logboek van de Inbreuken en de maatregelen die op Inbreuken zijn genomen. Verwerkingsverantwoordelijke mag dat inzien, wanneer deze daarom vraagt.

5.4 Verwerkingsverantwoordelijke beslist of de Inbreuk moet worden gemeld bij de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene. Verwerker ondersteunt de Verwerkingsverantwoordelijke waar nodig bij de melding aan de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene.

Artikel 6 Aansprakelijkheid

6.1 Eventuele in de Hoofdovereenkomst overeengekomen beperkingen van de aansprakelijkheid hebben ook betrekking op de Verwerkersovereenkomst.

Artikel 7 Beëindigen verwerkersovereenkomst

7.1 Partijen moeten in de Hoofdovereenkomst afspraken maken over de beëindiging van de Hoofdovereenkomst en de daaruit voortvloeiende teruggave en wissing van Persoonsgegevens.

7.2 De geheimhouding geldt ook nog na beëindiging van deze Verwerkersovereenkomst.

Artikel 8 Overige bepalingen

8.1 Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen, ook als alleen één Partij vindt dat er een geschil is, zullen in eerste instantie worden voorgelegd aan dezelfde bevoegde rechter als genoemd in de Hoofdovereenkomst.

Ondertekening

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Ingangsdatum: <.....>

Gemeente Amsterdam
De burgemeester van Amsterdam

<Naam organisatie>

namens deze:

namens deze:

plaats: <.....>

plaats: <.....>

datum: <.....>

datum: <.....>

Bijlage 1: Overzicht van te verwerken persoonsgegevens

1. **Naam verwerking, doeleinden categorieën van betrokkenen, soort persoonsgegevens en eventuele doorgifte naar derde landen.**

Naam verwerking	Energieadviezen en procesbegeleiding
Verwerkingsdoeleinden	
Categorieën van Betrokkenen	Medewerkers, burgers, ondernemers
Categorie Persoonsgegevens (waaronder bijzondere persoonsgegevens)	
Doorgifte naar derde landen	Niet van toepassing

2. Contactgegevens

Contactpersoon Verwerkingsverantwoordelijke (NB: Ook buiten kantooruren)	Naam: Contactgegevens: Contactgegevens bij mogelijke datalekken: Meldpuntdatalekken@amsterdam.nl
Contactpersoon Verwerker (NB: Ook buiten kantooruren)	Naam: Contactgegevens:
Contactgegevens IBD	Telefoonnummer 070-373 8011

NB: Eventuele wijzigingen in bovenstaande tabellen geven partijen op korte termijn aan elkaar door.

3. Ingeschakelde subverwerkers

Naam en contactgegevens subverwerker	KvK-nummer	Uitbestede verwerkingen	Toepassing

Bijlage 2: Aantonen passend niveau van beveiliging en aansluiting bij gedragscode

Normenstelsel

- De informatiebeveiliging vindt plaats volgens algemeen erkende normen, namelijk:
..... (vermeld normenstelsel, zoals bijvoorbeeld NEN7510, NEN/ISO 27001, PCI/DSS).
- De informatiebeveiliging vindt plaats volgens een algemeen erkende overheidsnorm zoals de BIG (of de BIR, BIO) of vergelijkbaar, namelijk:
.....
- Anders, nl.

De toereikendheid van de informatiebeveiliging blijkt uit de volgende certificering en verklaring van toepasselijkheid:

- Periodieke externe controles zoals audits, pentesten of TPM's (bijv. ISAE3xxx SOC type II);
- Een Assurance rapport van een auditor die is aangesloten bij NOREA;
- Eigen controles of eigen mededelingen over de beveiligingsmaatregelen zoals hieronder beschreven:
.....

NB: Uit de certificering/periodieke externe controles/audits of uit de eigen controles/beschrijvingen blijkt of kan afgeleid worden dat de beveiliging passend is bij de verwerking(en) genoemd in bijlage 1.

- Verwerker is aangesloten bij een goedgekeurde gedragscode, te weten
.....

ADDENDUM OP VERWERKERSOVEREENKOMST

Ondergetekenden:

Gemeente Amsterdam, Directie Ruimte en Duurzaamheid, gevestigd te Amsterdam aan Weesperplein 8, in deze vertegenwoordigd door Josja van der Veer, Directeur Ruimte en Duurzaamheid;

en

<...> gevestigd te <...>, <...> verder te noemen Verwerker, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <...>, <...>.

hierna afzonderlijk te noemen "Partij", of gezamenlijk "Partijen"

Overwegen het volgende:

- a) Gelet op de omstandigheid dat partijen op <datum > de Verwerkersovereenkomst heeft afgesloten;
- b) Gelet op het bepaalde in de toelichting behorende bij de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG: "Over andere onderwerpen die niet direct betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens zoals de uitvoering van audits, aansprakelijkheid en de exit-strategie, maken partijen afspraken in de hoofdovereenkomst. Deze horen dus niet thuis in de verwerkersovereenkomst. In het geval partijen hierover, of over andere onderwerpen geen afspraken hebben gemaakt in de hoofdovereenkomst, adviseren wij partijen om dat alsnog te doen. Partijen kunnen dit doen in de Hoofdovereenkomst, of in een addendum bij de hoofdovereenkomst. In die gevallen dat er helemaal geen hoofdovereenkomst is, kunnen partijen ervoor kiezen om deze afspraken te maken in een addendum bij de Standaard VWO."
- c) Gelet op de omstandigheid dat er geen overeenkomst is gesloten waarin de in de aanvullende bepalingen van het addendum genoemde onderwerpen zijn geregeld, komen Verwerkersverantwoordelijke en Verwerker overeen om dit Addendum toe voegen aan de Verwerkersovereenkomst genoemd onder a).

Komen als volgt overeen:

Artikel 1. Bewaartermijnen

1.1 De bewaartermijn van de persoonsgegevens is vastgesteld op 7 jaar. Verwerker vernietigt – na overleg met Verwerkersverantwoordelijke - gedurende de looptijd van de Verwerkersovereenkomst de persoonsgegevens na ommekomst van de bewaartermijn.

Artikel 2 Exit-strategie/ Teruggave gegevens

2.1 Verwerker stelt op schriftelijk verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke aan hem, of aan een door Verwerkingsverantwoordelijke aan te wijzen derde, onmiddellijk alle persoonsgegevens ter hand die in het kader van de Verwerkersovereenkomst worden verwerkt. Hieronder worden mede begrepen kopieën en bewerkingen van persoonsgegevens. Een dergelijk verzoek kan door Verwerkingsverantwoordelijke worden gedaan gedurende de looptijd van de Verwerkersovereenkomst en op het moment dat de Verwerkersovereenkomst wordt beëindigd. De Verwerkingsverantwoordelijke kan zo nodig eisen stellen aan de wijze van beschikbaarstelling van de persoonsgegevens, waaronder begrepen de eisen aan het bestandsformaat.

2.2 Verwerker zal te allen tijde bij de hiervoor beschreven overdracht van persoonsgegevens waarborgen dat er geen sprake is van verlies van functionaliteit of (delen van) de persoonsgegevens. De overdracht vindt verder op een zodanige wijze plaats dat de continuïteit van de dienstverlening maximaal gewaarborgd blijft, althans niet door handelen of nalaten van Verwerker wordt belemmerd. Verwerker is gehouden de na overdracht achtergebleven kopieën te vernietigen.

2.3 Van de overdracht en de gevraagde vernietiging wordt door Verwerker een verslag gemaakt. Verwerkingsverantwoordelijke kan van de vernietiging een bewijs verlangen. De kosten van overdracht en

vernietiging komen voor rekening van Verwerker.

Artikel 3. Inschakeling (sub)verwerkers

3.1 In aanvulling op het bepaalde van 4.5 van de Verwerkersovereenkomst en artikel 28, tweede lid, van de AVG geldt dat Verwerker aan Verwerkingsverantwoordelijke een termijn van vier weken gunt, om bezwaar te kunnen maken tegen de inschakeling van een (sub)verwerker. In deze vier-weken periode is het Verwerker niet toegestaan gebruik te maken van de voorgestelde (sub)verwerker.

3.2 Indien Verwerkingsverantwoordelijke haar bezwaren uit tegen de voorgestelde (sub)verwerker, is het Verwerker niet toegestaan om gebruik te maken van deze (sub)verwerker.

3.3 Het voorgaande laat onverlet de bevoegdheden van Verwerkingsverantwoordelijke op grond van het integriteitsbeleid.

Artikel 4 Uitvoering audits

4.1 Indien naar het oordeel van Verwerkingsverantwoordelijke omstandigheden daartoe aanleiding geven, is Verwerkingsverantwoordelijke gerechtigd – ook in de situatie dat Verwerker beschikt over een geldige certificering, de Verwerker te verzoeken de verwerking van persoonsgegevens te doen laten controleren door middel van een audit. Onder een audit moet tevens worden begrepen een pen-en hacktest waarmee kan worden aangetoond de applicatie en de infrastructuur waarmee persoonsgegevens worden bewerkt voldoen aan de Open Web Application Security Project (OWASP) criteria en de in de Verwerkersovereenkomst nader gespecificeerde criteria.

4.2 Verwerker is verplicht Verwerkingsverantwoordelijke of de in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke- controlerende instantie toe te laten en alle medewerking te verlenen, waaronder het verlenen van de verlangde informatie, zodat de controle daadwerkelijk uitgevoerd kan worden. Verwerkingsverantwoordelijke zal de audit slechts (laten) uitvoeren na een voorafgaande melding aan Verwerker en met inachtneming van een redelijke termijn.

4.3 De kosten van de hiervoor genoemde audit wordt gedragen door Verwerkersverantwoordelijke tenzij de auditor een of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van verwerker constateert, die ten nadele zijn van Verwerkingsverantwoordelijke.

4.4 De kosten voor eventuele hertesten, herstelwerkzaamheden en het oplossen van de bevindingen worden gedragen door Verwerker, tenzij Partijen in overleg anders overeenkomen.

4.5 Indien Verwerker niet beschikt over een geldige certificering als bedoeld in 4.2. van de Verwerkersovereenkomst rapporteert Verwerker jaarlijks over de opzet en werking van het stelsel van maatregelen en procedures, gericht op naleving van het bepaalde in de Verwerkersovereenkomst. Deze rapportage betreft ook, indien van toepassing, de werkzaamheden van door hem ingeschakelde derden. Verwerker zal na een verzoek daartoe van Verwerkingsverantwoordelijke minimaal eens per jaar kosteloos een TPM c.q. een verklaring van een onafhankelijke externe deskundige aan Verwerkingsverantwoordelijke verstrekken over de naleving van de overeengekomen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen.

Artikel 5. Boete

5.1 Indien Verwerker zijn verplichtingen uit hoofde van het artikel 4.4. van de Verwerkersovereenkomst (geheimhouding) of artikel 2.1 van dit Addendum op de verwerkersovereenkomst (inschakeling (sub)verwerkers) niet nakomt, zal deze onmiddellijk, zonder dat enige verdere actie of formaliteit is vereist, jegens de verwerkingsverantwoordelijk (Gemeente Amsterdam) een onmiddellijk opeisbare boete verbeuren ten bedrage van € 25.000,- (vijfentwintigduizend euro) voor iedere dergelijke inbreuk, zonder dat de Gemeente enig verlies of schade behoeft te bewijzen en onverminderd het recht van de Gemeente om aanvullende schadevergoeding te vorderen als daarvoor gronden zijn, behoudens rechterlijke matiging.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,
datum: <.....>

Gemeente Amsterdam
De burgemeester van Amsterdam

<Naam organisatie>

namens deze:

namens deze:

plaats: <.....>

plaats: <.....>

datum: <.....>

datum: <.....>